

Bičiulyste

Rašykite mums „Bičiulystės“ adresu

P.O. Box 4102
Wheaton, IL 60189
el paštas
biciulyste@aol.com

Nr. 001(170)

Penktieji leidimo metai

Sausio 4 d., 2005

Antradienio priedas

Tuesday supplement

□ NAUJUOSIUS
SUTINKANT

□ LAIŠKAI „Bičiulystei“

□ KRYŽIAŽODIS
□ IŠ MŪSŲ ISTORIJS

Šiame numeryje: 2 psl.

3 psl.

4 psl.

Sveikiname Su Naujaisiais Metais!

Stefa Tamoševičienė
Ligija Tautkuvienė
Tekstas ir nuotraukos

Vos prieš kelias dienas įžengėme į Žaliojo arba — Medinio gaidžio metus (pagal rytečių kalendorių). Ką žada mums šie skiauterėtų peštukų metai? — Ogi visur akcentuojama, kad Gaidžio metais ūgtelsime dvasiškai.

Tą vakarą įsiūbavusi Čikagos Jaunimo centro salė jau prieš Naujuosius pradėjo taip „tobulėti“. Ir tai be jokios ironijos. Ogi žinote kodėl? — Kad čia, kaip ir prieš keletą dešimtmečių, į gausų būrį susirenka Lietuvių operos dainininkai. Jie ne tik patys dvasiškai tobulėja, bet ir mus, žiūrovus, savo operose patobulina. O jau naujametiniuose pobūviuose su jais tikrai nenuobodu. Linkėjome vieni kitiems ir patys sau laimingų, gerų metų, kaip ir kasmet. Nueinančių — Beždžionės metų negandos, ypač jų pabaiga, sukretė pasaulį gamtos stichija Azijos šalyse. Gal likimas bus maloningas ir šiais metais nepakartos tokių baisių katastrofų.

Naujametinį vakarą Jaunimo centre pradėjo operos veteranas ir jos pirmininkas Vaclovas Momkus. Jis padėjo organizatoriams už gražiai išpuoštą salę, šventiškus stalus ir pakvietė kunigą Antaną Gražulį, SJ, palaiminti „iškilmingą vakarienę. Greitai sujudo visos užstalės. Tradiciškai pirmasis šokis —

Šoka Margarita ir Vaclovas Momkai.

J.Štrauso valsas. Žinoma, moterų puošnėmis vakarinėmis suknelėmis šiek tiek daugiau nei vyrų, tad pastarųjų laukė didelis pasisekimas. Tango... Kelios solidesnio amžiaus poros taip pui-

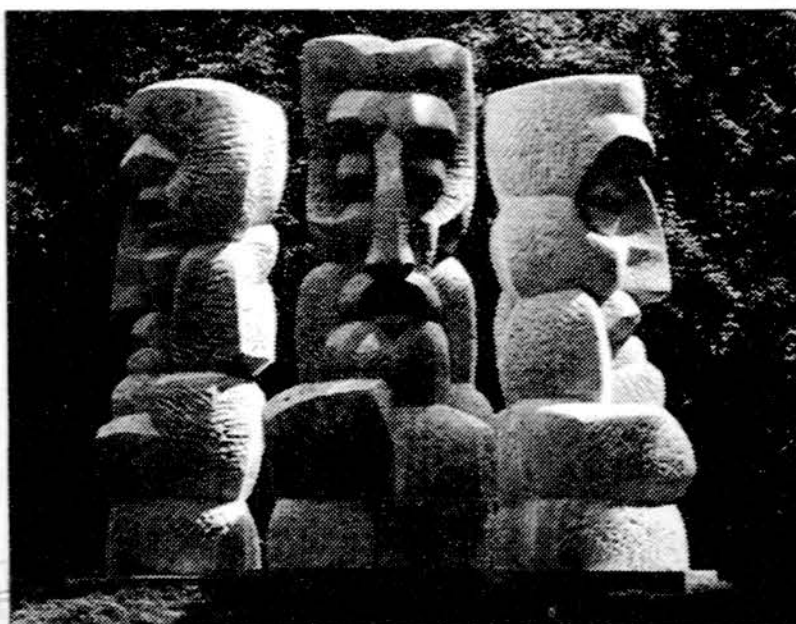
SAUSIO 6-ąją — TRYS KARALIAI

Gimusį Kristų sausio 6d. aplankė trys karaliai — Kasparas, Merkelis ir Baltazaras.

Dar XIX a. viduryje, Trijų Karalių dieną, Mažojoje Lietuvoje vaikščiojo persirengėliai, pasirėdę meška, gandrau, arkliu, žydu. Per Tris Karalius žmonės nešasi į bažnyčių pašventinti kreidos gabalėlių, o parėję namo, ant visų durų užrašo K+M+B.

Lietuvoje ir anksčiau, ir dabar visur pamatysi ant durų užrašytas tris raides..

Nuo Kalėdų iki Trijų Karalių diena pailgėja per „gaidžio“ žingsnį. Tamsiosios jėgos pasitraukia, baigiasi saulės sugrįžimo šventė..

Skulptorius Vladas Vildžiūnas. Vilnius.

ant stalų patiekalus, o paskui smagiai šoko. — Gražina Stauskas, — pasisakė. — Aš jau dainuoju operoje daugiau kaip 27 metus. Čia gana dažnai sutinku Naujuosius. Su malonumu galiu padėti pašėimininkauti, juk tai smagu. Nešiodama maistą su visais pabendrauju. Kalbant apie tai, Vaclovas Momkus pasiūlydavo, kad atsirado penkios savanorės operos dainininkės-pagalbininkės, dirbusios be atlygio. — Mat tokie dieniai nesuradome net norinčių užsidirbti, — sakė jis. — Esą, neatsirado lietuvių ar meksikiečių, galinčių padirbėti. — Kokie buvo Jums nueinantys metai? — klausiu jo. — Nelabai ypatingi. Bet, jei lyginsi su cunamiu, tai tik reikia džiaugtis, kad esame gyvi, sveiki. Džiaugiamės ir tuo, kad Lietuvių fondas, kuris, mums pasigodius finansiniais nepritekliais operoje, parėmė ateinančiam sezonui. Žiūrovai išvys jau mūsų statomą operą „Cavaleria Rusticana“, kuri ypač tiks Velykų

progai. Jau repetuojame. Joje bus gražių giesmių, arijų. Norėtume, kad mūsų kolektyvo darbas būtų įvertintas, suprastas, juolab, kad dirbame be pinigų, aukojame savo laiką. Norėtume, kad Naujaisiais metais mūsų opera išsilaukėtų ne žemesnia me lygyje. — Margarita ir Vaclovas Momkai Jaunimo centre Naujuosius metus sutinka jau keturiasdešimt šeštąjį kartą. Jie sakė, kad seniau čia susirinkdavę gausiau žmonių tokiomis progomis. Dabar, gi atsirado daugiau pramogų, tad ir pasiskirstė kas kur. — Skaitau „Bičiulyste“ ir palaikau jus, — paibaigai pridūrė dainininkas.

Kaimynystėje sėdėjusi pora — kauniečiai Genutė ir Julius Kondrotai jau septyneri metai Čikagoje. Visą vakarą jie smagiai šoko, mat — esą šokėjai nuo pat vaikystės. Ypač patinka sukūti šokio sukury, kai gera muzika. O šį kartą, kaip ir pernai, čia grojo

Nuketla į 2 psl.

LIETUVA, TĖVYNE MŪSŲ... Apie Kalbos ir knygos metų tėkmę

Vytautas Visockas

Kada baigėsi spaudos draudimas?

Kada baigėsi spaudos lotyniškais rašmenimis draudimas? Anamė rašinyje teigiau, kad — prieš šimtą metų. Per šv. Kalėdas man paaiškėjo kita tie-

„Dabar gražu, šiaurėje kokios žavingos baltosios naktys! Į saulytę mes galime dabar atsižiūrėti ir už žiemą, ir už šachtos požemius.

Mano sielos pasaulyje nuolatos šviečia džiaugsmo ir ramybės saulė. Liūdesio ir skausmo debesėliai retai čia praplaukia. Ilgesio ir svajonių paukščiai čia retai nepraskrenda. Kaskart siela tvirtai glaudžiasi prie Jo — ir kaskart siela smagiai svaigsta Jo malonių ir meilės tvane.“

Šitaip 1951 metų rugpjūčio 5 dieną savo laiške iš Intos (Kominijos ASSR) rašė ypač pavojingas nusikaltėlis, recidyvistas, tada mažai kam žinomas kunigas Kazimieras Vasiliauskas. Rašė lietuviškais žodžiais, bet rusiškais raidėmis, kirilica!

Tad galima tikėtis, kad šio šimtmečio viduryje Lietuvos Respublikos Seimas vėl paskelbs kokius 2054-uosius metus Kalbos ir knygos metais, nes tada dar kartą bus minimas lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo šimtmetis, bus sudaryta nauja komisija..

Rusiškais raidėmis laiškus iš šiaurės rašė ne tik Kazimieras Vasiliauskas.

Švytėjimo knyga

Per šv. Kalėdas turėjau didžiulį malonumą perskaityti ir kitus monsinjoro Kazimiero Vasiliausko laiškus, sudėtus į švenčių išvakarėse pasirodžiusią knygą „Iki švytėjimo“. Knygos pristatyme Kazimiero Vasiliausko gerbėjams ji buvo vadinama dar ir „Švytėjimo knyga“ (Valentinas Sventickas), „geriausia metų knyga“, knyga, „kurioje yra herojus. Ne veikėjas, o herojus“ (Justinas Marcinkevičius).

„Pasak Silvestro Gaižiūno, nūnai, klestint bulvarinei kultūrai ir visiškai žmogaus deherozacijai, nelengva propaguoti didžiųjų asmenybių idėjas ir darbus... Bet argi buvo lengviau tada, šurpiaisiais pokario metais, baissioje Stalino epochoje? Ir vis tiek kunigas Kazimieras rašė: „Į viršukalnes, kad ir kruvinomis kojomis...“ „Tegu kalnai Jus kasdien

ŽILVINAS AVELLINO

Mūsų vaikai

Rašo, kuria Philadelphia V. Krėvės lituanistinės mokyklos moksleiviai

TĖVIŠKĖLĖ

Lietuva, mano žeme, gimtoji,
Lietuva, mano džiaugsmo daina,
Tavo upės sidabrinės,
Tavo žvaigždės gintarinės.
Man giliai giliai krūtinėj atminimai
susipynė.
Išvaja, išsappuota, tėviškėle, tu mana.

GYTIS ALEKPERIUS

Aš esu lietuvis, bet gyvenu Amerikoje,
Jaučiuosi lietuviu, bet esu amerikietis.
Nėra visuomet lengva gyventi kitame
krašte,
kai jaučiesi, kad gyveni kitur.
Aš esu lietuvis, Amerikos šalyje.

Su kalba kartais sunku, bet su lietuviais —
ne.
Esu laimingas, nes kraštus du turiu,
Nes jei problema vienam — galiu eiti kitur.

DAINIUS VOLERTAS

Lietuva yra mūsų kraštas.
Bet turi daug istorijos.
Mūsų pirmas karalius Mindaugas.
Valdė Lietuvą nuo Baltijos iki Juodosios
jūros.
Šiandien Lietuva auga ir stiprėja,
Turi daug darbų ir vargų.
Bet geras dienos artėja,
Kai aš būsiu prezidentul!

ALEKSANDRAS KUČAS

Lietuva — labai sena.
Proeitis — Trakų pils.
Senos pasakos
Tenai gyvena.
Bočiai ugnį ten kūrėna.

MONIKA RUKŠYTĖ

MONIKA RUKŠYTĖ

Lietuva — labai graži,
Kaip saulutė tu šviesi.
Mes lietuvių vaikai,
Visi žaidžiame linksmai.
Mes į Lietuvą keliaujam
Ir labai gražiai drauguojam.
Vilnius, Kaunas, Neringa—
Graži mūsų Lietuva!

MARIJA RUKŠYTĖ

MARIJA RUKŠYTĖ

Žalia Lietuva, žaliausia
Ilgai bus meilė tau.
Lietuva tu esi gražiausia,
Visą laiką liksi man graži
Ir koi tave užklups
Priešai negerai,
Aš bandysiu visą mano
Širdį padėti tau.

Aš myliu tave
Visą laiką, su tavo gražia gamta.
Eik į viršų,
Lietuvele, ir neleisk
Laikui sustabdyt taves.
Ilgai tu busi mano širdyje
Nuostabi tu Lietuva,
O šolele, mylima

ŽILVINAS AVELLINO

Su Naujaisiais

Atkelta iš 1 psl.

Algimanto Barniško vadovaujamas orkestras. — Besibaigiantys metai mums buvo geri, sulaukėme anūkėlės, — džiaugėsi Kondrotai. — Kiekvienam iš mūsų nueinantys metai — praeitis. Visiems pasitaikė visko, bet tikriausiai, kad džiaugsmo buvo daugiau, negu liūdesio.

Jau prieš dvyliką valandą susirinkusieji pradėjo žvalgytis, ar turi kokį žalios spalvos akcentėlį — juk, sutinkant Gaidžio metus, toji spalva pranašauja laimę. Visa salė sumirgėjo ryškiomis skrybėlaitėmis, karūnomis, užsikabino girliandas. Sublyksėjo fotoaparatai. Skamba „Lietuvos himnas“, „Ilgiausių metų“. Putoja šampanas. Sveikinimai, sveikinimai. Jau visi prisivaišinę dar kartą kviečiami prie ilgo, puikių šeimininkių skanėstais apkrauto naktpiečių stalo. Jis tikriausiai simbolizuoja, jog visi Naujieji metai — nuo pirmosios dienos, turėtų būti sotūs. Šventė Jaunimo centre tęsėsi iki 2 val. nakties.

Išradingas Kaledų - Naujųjų metų Senelis buvo reiklus — ar dainuok, ar šok, ar eilėrašį deklamuok (Downers Grove).

Lietuvoje buvome įpratę šv. Kūčias, šv. Kalėdas švęsti tik šeimos rate, o Naujuosius — išties kuo įdomiau ir romantiškiau. Vieni šaukdavome iš „patrankų“ miškelyje (dar iki Nepriklausomybės atkūrimo), kiti lėkdavo į kuo geresnį restoraną, kuriame galėjo užti iki paryčių. Dar kiti eidavo į operą — ilgas metu buvo išlaikyta „Traviatos“ tradicija, kiti — į Katedrą ar šv. Jonų bažnyčią — vargonų, chorinės muzikos koncertų klausytis, ar į triukšmingus ir įvairiaspalvius (dabar pasakytume „show“) koncertus.

Amerikoje mūsų žmonės, įpratę eiti į labai linksmą Naujųjų sutikimą, skubėdavo tai į Jaunimo centrą, tai į Lemonto PLC ir t.t.

Ir mes skubėjome kartu su jais, apsilankyti ir papasakoti — kaip naujoji banga, kartu su visais lietuviams, sutinka viešose įstaigose Naujuosius.

Gaila, bet Jaunimo centre buvo mažoka žmonių. Iki trijų šimtų nepritraukė ir Lemontas. Šaulių namuose žadėtas smagus renginys neįvyko. Sumažėjo ir rengėjų, nuomotojų pajamos. Ir išties gaila, nes jos „nuplaukė“ kitur.

Kiek pakalbinome žmonių, visų nuomone — norisi ne tik pavalyti, pašokti, išgerti šampano taurę, norisi daugiau išradingumo iš rengėjų pusės. Juk nepakanka tik, kad kas nors 12 valandą pasakytų sveikinimo kalbą!

Lemonto PLC susirinko apie 260 svečių. Puikiai grojo Virginijus ir Eimantas Švabai. Čia susirinko ir tie, kurie žadėjo sutikti Naujuosius Šaulių namuose.

Kaip teatras, taip ir bet koks didesnis pokylis — nuo rūbinės. Čia dirba moteris iš Lietuvos Salomėja Kazlauskienė. Ji Amerikoje gyvena jau treji metai. Save pristato, kaip ekonominę emigrantę. Liūdnos moters akys tokį vakarą daug ką pasako — ilgisi Lietuvos, vaikų. Vyrą jau palaidojusi... Iš pensijos nepragyvena. Gauna mažiau, nei reikia mokėti už butą. Todėl dar reikia čia

Loreta Vaitiekienė pagamina puikų maistą Downers Grove susirinkusiems svečiams.

Kun. Antanas Gražulis, SJ, ir Aldona Katukevičienė iš Alytaus surado bendrą kalbą Jaunimo centro pokilyje.

Į Lemontą atvyko ir tie, kurie planavo sutikti Naujuosius Šaulių namuose. Iš kairės: Irma, Irena Černiuvienė iš Floridos, Mežencovienė iš Cicero, Janina, Paulius Leliuga, Rita ir Vytautas Šakeniai.

pagyventi... Palinkime material gerų metų.

Pasidarius po salę, pamatome nemažai ir jaunimėlo, atvykusio iš Lietuvos. Nejučia pasidžiaugi, kad ir jie surado vietą lietuviškoje aplinkoje.

Prie baro dirbo Edita Indriaitienė, kuriai be darbo banke, višada malonu pabūti tarp žmonių įvairiuose pokyliuose. O Gintautas Milančius nuo Kaišiadorių, prie baro gurkšnodamas alų, paporino ne visai linksmas naujametines mintis: „Lietuvoje visi galvoja, kad Amerika — rojus. Koks čia rojus?! Vergystė. Darbas, lova, darbas, lova. Važiavimui namo kitoms Kalėdoms. Su draugu ten atidarysime savo firmą. Nusipirksime įrangą. Ji čia yra labai gera. Lengva. Dabar Lietuvoje stovybininkai uždirba iki 4-5 tūkstančių litų. Uždirbsime ir mes. Nors ir čia uždirbu po 20 dolerių per valandą. Dabar niekas už mažiau iš gerų stovybininkų neina dirbti. Bet Lietuva yra Lietuva. Ir ten mano namai“.

Senų draugų kompanija Lemonto PLC (iš kairės) sėdi: Marija Vosiliauskienė, Vida ir Antanas Cibvydžiai, stovi: Aleksas Lauraitis, Milita Lauraitienė, Nijolė ir Albertas Kurkuliai, Dalia ir Povilaitis, Birutė ir Šarūnas Taurai, Edmundas Vasiliauskas.

Eimantas (kairėje) ir Virginijus Švabai linksmi grojo Lemonto PLC pokilyje.

Smagiai laiką Jaunimo centre leido dr. Jonas Valaitis, Nelia Paulauskaitė ir Algimantas Barniškis.

Operos dainininkės Irena Meilienė (kairėje) ir Gražina Stauskas ne tik pačios šventė, bet ir padėjo aptarnauti svečius.

Ansamblio „Kaukas“ dainininkai Rimantas ir Jūratė Grabliauskai (Downers Grove).

TAURAS
MORTGAGE, INC.
Illinois Residential Mortgage Licensee
PASKOLOS
nekilnojamam turtui
1011 State Street,
Suite 100
Lemont, IL 60439
Office: 630-257-6676
Mob: 708-717-1928
Fax: 630-257-9856
LOAN OFFICER
JURGITA AMBRIZA

3743 Prairie Ave. Brookfield, IL 60513
Ofisas: 708-485-7212
Fax: 708-485-7273
e-mail: agrinkev@amfam.com
1 24 valandas pranešti apie nelaimę: 800-374-1111
ALINA
GRINKEVIČIUS
Insurance Agency
aukšto lygio aptarnavimas patikimas draudimas draugiška atmosfera
AMERICAN FAMILY INSURANCE
all your protection under one roof
AUTO NAMAI VERSLAS SVEIKATA GYVYBĖ

Jurgita Travel
Pats laikas keliauti labai patrauklios kainos
Lėktuvų bilietai
Pasitūlymai poilsinėms kelionėms
1 888 600 2330
630-325-0500
773-788-9980
jurgita@earthlink.net
6500 W. Archer Ave.
Chicago, IL 60638

Biciulyste
REDAKCIJA
LIGIJA TAUTKUVIENĖ
redaktorė
STEFA TAMOŠEVIČIENĖ
žurnalistė
VYTAUTAS VIŠOCKAS
žurnalistas (Lietuva)
Dr. KĘSTUTIS TRIMAKAS
psichologas
Dr. DALIA KAIRIŪKŠTIENĖ
korespondentė
ZITA LENKAITĖ - MASLEY
korespondentė
ALGIRDAS VITKAUSKAS
korespondentas
RAMINTA VOSYLIŪTĖ
korespondentė
ALVYDA GUDĖNIENĖ
kosmetologė
EDVINAS GIEDRIMAS
www.Lithuanet.com
JONAS KUPRYS
techn. vadovas
ADOMAS TAUTKUS
dizaineris

Telefonas pasiteirauti:
630-620-9904.
Skambinti pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.
Rašyti adresu:

BICIULYSTĖ
P.O. BOX 4102
Wheaton, IL, 60189
elektroninis paštas
biciulyste@aol.com

„Biciulyste“ Čikagos apylinkėse galėsite įsigyti visose, lietuviškomis prekėmis prekiaujančiose, parduotuvėse.

Prenumeratą priima „Biciulystės“ administracija.
JAV ribose:
pusmečiui — \$20
metams — \$40
Į Kanadą:
pusmečiui — \$34
metams — \$68
Į Lietuvą/Europą:
pusmečiui — \$42
metams — \$80.

Prenumeruokite „Vorutą“ — Lietuvos istorijos laikraštį!

„Voruta“ — vienintelis Lietuvos istorijos laikraštis, kurį galėtu užsisakyti kiekviena lietuvištinė mokykla. „Vorutoje“ spausdinamais straipsniais domisi visi, kuriems rūpi Lietuvos istorija. Labai priinama kaina. El. paštas: voruta@is.lt, Interneto svetainė: http://www.is.lt/voruta

Apie Kalbos ir ...

Atkelta iš 1 psl.
jos sekretoriumi A. Vaišniu kalbėjome taip pat ir apie naujuosius išsūkius lietuvių kalbai, lietuvių kultūrai, apie „suanglėjimo“ pavojus. Jis mano, kad tie pavojai — mums pačiuose. Vakarų visuomenės neturi tikslo mus „ištrpinti“, kaip kažkada, kaip dar visai neseniai siekė Rusijos imperija, Maskva. Tokia jau ta mūsų visuomenės politinė kultūra, kad į savo kalbą, papročius, tradicijas, kitas pamatines vertybes žūrimė pernelyg atsainiai. Reikia visuomeninio judėjimo, kuris, atrod, prasideda, kurį pradeda. Jeigu šį judėjimą pavyks išplėsti, tos vertybės turėtų sugrįžti, mano A. Vaišny. Sugrįš į mokyklas, į auditorijas, reikia tik patraukti, nenuobodžiai jas pristatyti. Reikia ne tik mokslinių veikalų, intelektualių konferencijų, bet ir detektyvinių romanų, apysakų apie pavojingus knygnešius žygius, reikia meninių filmų, pjesių... Jų atsiradimas: duokite laiką, pastangų ir pinigų.

Šia proga norėčiau paminėti mano bičiulių Mildos ir Vygodno Račkaičių biografines apybraižas „Kaip lašas mariose...“ — apie pirmąją lietuvių beletristę moterį, švietėją, knygnešio globėją Liudviką Didžiulienę-Žmoną. 1863 metų sukilimo liudininkė, Motiejaus Valančiaus, Antano Baranauko, Vinco Kudirkos, Jono Basanavičiaus, Jono Jablonskio, Gabrielės Petkevičaitės-Bitės, Žemaitės, Juozo Tumo-Vaižganto, legendinio knygnešio Jurgio Bielinio ir daugelio kitų mūsų negestančių šviesulių tapusių mūsų tautos šviesulių am-

žininkę, bičiulę, bendradarbę, pažįstamą... Prieš šventes šią knygą esu gavęs dovanų ir jau perskaičiau, tad galiu pasakyti, kad ji turėtų būti įdomi ir naudinga plačiajai visuomenei, ypač jaunimui, nes ir šioje knygoje, kaip Kazimiero Vasiliausko laiškuose „Iki švėjtėjimo“, yra herojė — ne veikėja, o herojė, kėlusi, žadinsusi Tėvynę, švietusi jos sūnus. „Džiaugiuosi, kuomet galiu nors vienam žmogui ašaras nušluostyti! Tai nedaug, tai kaip lašas mariose... Bet jeigu kiekvienas nušluostytų ašaras nors vienam varguliui — tai jau būtų daug lengviau gyventi...“ — rašė Liudvika Didžiulienė-Žmona.

Neatidėliotini darbai

Apie Kalbos ir knygos metais atliktus ir neatliktus darbus, apie pavojus mūsų kalbai ir kultūrai prieš šventes man kalbėjo ir mienėtos komisijos pirmininko pavaduotoja, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narė Dalia Teišerskytė. Kaip vieną iš neatidėliotinių uždavinių ji įvardijo lietuviškų užrašų prie viešbučių, parduotuvių, restoranų, kavinių ir kitokių viešųjų įstaigų „sugrąžinimą“. „Eini per Vilnių, eini per Kauną, o atrodo, kad esi kokiam Londono priemiestyje“. Apie tai kalbame seniai, tačiau niekas nesikeičia, mūsų verslininkai tų kalbų nepaiso. Ar manote, kad pavyks juos įveikti? — klausiu. „Aš ne manau, aš tikiu, kad įvesime tvarką. Kitaip mes būsime neverti Seimo nario vardo“. Būtų, žinoma, puiku. Šiuos Seimo narius žodžius prisiminsime 2005-ųjų pabaigoje.

D. Teišerskytė daug priekaištų turi ir Lietuvos televizijai. „Gau-

dama 38 milijonus litų iš biudžeto ir turėdama po nosimi įstatymą, įpareigojantį vykdyti kultūrinę, šviečiamąją misiją, ji to įstatymo nevykdo. Štai į vieną iš paskutinių mūsų Komisijos posėdžių atėjo vaikai iš visuomeninės televizijos ir paprašė 50 000 litų: esą, jeigu norime, kad jie parodytų, kaip mes dirbame, mokėkite. Prie 38 milijonų — dar 50 000, tarsi be tų papildomų tūkstančių jie neprivalėtų to daryti. Arba štai Operos ir baleto teatre gruodžio 6 dieną vyksta iškilmingas vakaras, skirtas lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo šimtmečiui, o visuomeninė televizija, išlaikoma iš visų mokesčių mokėtojų pinigų, tuo metu transliuoja kažkokį, švelniaiariant, niekialą. Tiesiog nusikalstamas abejingumas lietuvių kalbai, lietuvių kultūrai, lietuvių tautai. Aš manau, kad naujasis Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetas, Švietimo ir mokslo, Kultūros ministerijos pirmausia Lietuvos visuomeninei televizijai turi įsikiesti meilę Lietuvos kultūrai“, — kalbėjo D. Teišerskytė.

Kalti esame visi

Prieš šventes vienoje televizijos diskusijų laidoje įsidėmėjau dvi frazes: „Jeigu švietimas ir toliau degraduos... Lietuvos universitetinis mokslas smunka tiesiog akyse...“ Ką reiškia šie negatyvūs žodžiai? Ar jie pagrįsti? Mokyklose ir šalia mokyklų musiami, spardomi bendraklasiai. Mušami ir filmuojami. Gatvėse panašiai žeminamos moterys, senyvo amžiaus žmonės. Universiteto studentas nesugeba paaiškinti, kodėl Žemėje būna diena ir naktis. D. Teišerskytė

Kaltį esame visi

Prieš šventes vienoje televizijos diskusijų laidoje įsidėmėjau dvi frazes: „Jeigu švietimas ir toliau degraduos... Lietuvos universitetinis mokslas smunka tiesiog akyse...“ Ką reiškia šie negatyvūs žodžiai? Ar jie pagrįsti? Mokyklose ir šalia mokyklų musiami, spardomi bendraklasiai. Mušami ir filmuojami. Gatvėse panašiai žeminamos moterys, senyvo amžiaus žmonės. Universiteto studentas nesugeba paaiškinti, kodėl Žemėje būna diena ir naktis. D. Teišerskytė

mano, kad dėl to visi mes esame kalti, visi didieji mano kartos literatai, kalbininkai, kiti mokslininkai, nes mokykloms neįskiepėme dvasingumo, pamylėme tautines vertybes, neteikėme dėmesio kultūrai. Turime pripažinti, kad mūsų Pedagoginis universitetas beveik nesikia dėmesio dvasiniams dalykams, menų pažinimui, filosofijai. Kai tokią aukštąją mokyklą baigęs pedagogas ateina į vidurinę mokyklą, ką jis gali pasakyti mokiniam? — retoriškai klausia mano pašnekovė. Turime kultūrinę duobę, kurią užlyginti privalome visi, kurie suvokiame, ką tai reiškia. Ypač profesinėms mokykloms stinga dvasinės, kultūrinės paramos.

Parlamentarę labai viltingai nutieikė naujasis Švietimo ministras. „Jis pritarė mano matymui, kad mokyklos neturi užsidaryti iki pat vakaro. Neformaliam ugdytams, sportui, menams, kultūrai turi būti skiriamos ypatingai didelės pinigai. Nusikalsta vaikai, kurie tušti, kurių širdelės tuščios“, — sako D. Teišerskytė.

Šį rašinį norėčiau užbaigti keilias sakinius iš profesoriaus Domo Kauno kalbos, pasakytos paįdominti Kalbos ir knygos metus: „Kalbos ir knygos metų tėkmė suteikė dėkingą progą praieiti apmąstymams, paskatino atsigręžti į laiko prislopintas dvasines vertybes, susivokti ir imtis neatidėliotinių darbų... Sukaltis sujungė Tėvynės ir išėjimų kūrybines jėgas, pakinko svarstymus ir sprendimus dėl šiuolaikinės knygos ir žiniasklaidos vaidmens palaikant lietuviškas gyvybingumą ir tautiečių ryšius su gimtosiomis šaknimis“.

GAIDŽIO METAI

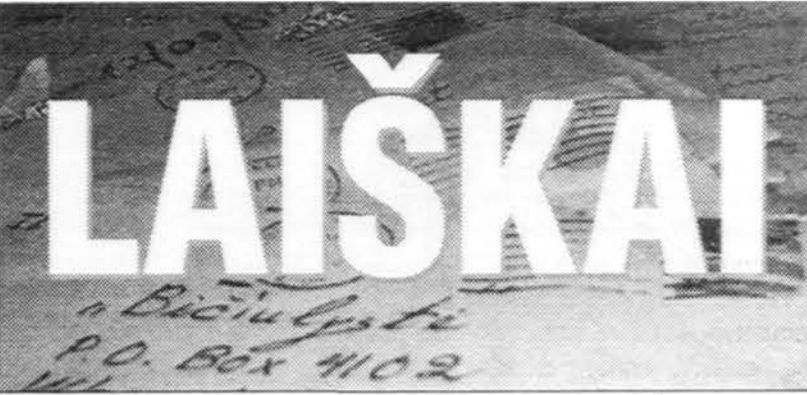

Gimusiaji: 1909, 1921, 1933, 1945, 1957, 1969, 1981, 1993, 2005 metais.

Gaidys — ryto, saulės pranašas. Daugelyje tautų (Sirijoje, Graikijoje, Egipte) dėl skaisčių plunksnų bei ugnies spalvos skiauterės laikomas saulės ir ugnies simboliu.

Japonijoje tikėta jog, tik gaidžiui pragydu saulės deivė išsina iš savo olos. Gaidys artimiausiai susijęs su brėkščandis diena, todėl yra šviesos pergalės prieš tamsą simbolis, taip pat budrumo įvardis. Liaudies prietaise gaidžio giedojimui dažnai teikiama apotropinė reikšmė — jis nuvaikš nakties demonus. Prisiminkime senąsias pasakas: „Gaidys užgėdys ir visi vėlniai pradings“.

Ugniai artimas ir kartu budrus gaidys turįs gelbėti ir nuo ugnies, (vadinama „raudonuojū gaidžiu“), kuri esanti jo priešinė. Dėl stipraus dauginimosi instinkto gaidys tapęs vaisingumo simboliu. Krikščionybėje — dienos skelbėjas — prisikėlimo simbolis.

Gerb. skaitytojai, nors ir nutraukėme anketos spausdinimą, bet laiška, komentarai ta tema, vis dar atkeliauja. Praeitą savaitę redakcija gavo vėl daugybę laiškų. Visi — už „Biciulystę“...

„BICIULYSTĖ“ — reikalingas „Draugo“ priedas, — Vaclovas Momkus, ilgametis „Draugo“ Direktorių tarybos narys.

Tarp mūsų, dypukų, vyrauja labai įvairi nuomonė. Vieni pasiduoda kažkieno įtakai, kitiems — tas pats. Pasakysiu, kad a.a. Birutės Jasaitienės laikais „Seklyčioje“ susirinkę mūsų seniai, antradienio laikraštyje pirmiausia griebdavome „Biciulystę“. Mums visiems buvo įdomu — o ką dar rašo?

Neturimi išmesti „Biciulystės“ — ją pripratome, apsipratome ir su Zodiaku. Juk visas pasaulis domisi, tai kodėl mums nesužinoti daugiau? Aš nei nežinojau, kad esu Žuvis, o mano vyras — Jautis. Dabar, kai jis užpyksta, pradeda baubti ir sako — tylėk, kaip žuvis. Taigi ir nutylu. Dėl to tik geriau mūsų senatvėje.

Jei norime, kad trečią bangai tęstų „Draugo“ gyvenimą, dabar jau pats laikas su jais susidraugauti. „Biciulystėje“ man labai daug kas patinka. Smegenų gimnastikos tik ir laukiu. Kryžiažodžiai man parodė, kad labai daug apie Lietuvą aš jau nežinau. Jie tinka trečią bangai. Labai patinka visų numerių išvaizda arba grafika. Negali pasakyti, kad nebūtų ko papriekaištai. Bet ir kituose laikraščiuose visko pilna. „Biciulystė“, vis tik — kultūringas „Draugo“ priedas.

Atleiskite, negaliu pasirašyti, nes mane užgraužė tie, kurie nori uždaryti tą priedą. Nors jų ir nėra daug. Bet jie pikti.
M.S., Čikaga

„BICIULYSTĖ“ dėkoja visiems mus skaičiusiems, patarusiems ir parėmusiems, nepalikusiems be dėmesio.

Draugystė

Tekeikia prakeiksmu pasaulį išsekę lūpos pranašų! — Draugystę mano tau — kaip saulę,

Kaip šviesų ilgesį nešų, Ak, ilgos naktys, juodos delčios, —

Padangės pilnos debesų, O vis dėlto — sakyk, kodėl čia, Kodėl taip žemėje šviesu? Jei tu manai, kad saulė, —

Ne saulė teka mums kasryt, — Tai mūsų didelė draugystė, Mūs kraujo muzika skaidri! Dėl jos ir žemėje gyvenam, Dainuojame dainas dėl jos, — Dėl jos ir nemunai sruvena, Ir ošia grios žaliosios.

Salomėja Neris

„Mėginu atsilepti j pasiūlymą — turėti puslapį, skirtą mums, neseniai atvykusiems. Nesvarbu kada atvyko — prieš mėnesį ar prieš dešimt metų... Atvirai pasakius, reikėjo laiko, kad priprastume prie „Draugo“ stiliaus — lėto ir ramiai sau plaukiančio. Metai bėgo, šis tas keitėsi laikraštyje, keitėmės ir mes, tačiau, mums, atvykusiems iš Lietuvos, jis vis tiek yra kitoks. Nenorėdama skaldytis, organizuoti dar vieną laikraštį, mėginu sukurti žadėtąjį puslapį (...)

„Biciulystėje“ turėtų būti visko po truputį. Norėtusi, jog stilius nebūtų sausas, kad būtų vietos šmaikštesniam žodžiui, kad nebūtų vengiamo ir aštresnio kampo, tuo pačiu išlaikant paprastą ir visiems suprantamą kalbą. Gal ne visada tai pavyks. Gal atsitiks, kad koks aštresnis žodelis ir suerzins skaitytoją. Tačiau būkime

atliaudūs ir tolerantiški“ („Biciulystė“ Nr.1, 2002m. gruodžio 22d.)
Lygiai po ketverių metų ir 8 dienų gavau „Draugo“ Direktorių tarybos posėdžio, įvykusio 2004 spalio 13 d., nutarimą... Posėdžio, kuris neįvyko. Jis įvyko vėliau, spalio 27 d. Labai pasilptingas ar net įslaptintas, primenantis KGB trilyes (kai du žydai ir vienas rusas nuteisdavo lietuvi). Kelias valandas trukęs posėdis „Biciulystės“ grąžino — „Biciulystės“ uždarymą ir „Draugo“ kainos pakėlimo klausimus. Kainą pakėlė, o „Biciulystę“ atėmė. Kas sudaro Tarybą — ar žmonės iš tos pačios mūsų visuomenės ar kažkieno paskirti? Per 250 laiškų parašė skaitytojai, palaikydami „Biciulystę“. Ar Tarybos nariai pasidomėjo jais? Ne. Nes kai kurie iš jų nę neskaitytojai (pvz., vienas Tarybos narys prie „Biciulystės“ redakcijos durų aiškino, kaip jis nežinojęs, kad „Draugo“ pokytįje dalyvaus A. Mockus iš Kolumbijos...)

Nežinau ar turi galios toks suklas-

totas nutarimas, kai nėra protokolo, tik — įrašas. O nutarimą juk pasira-

šė tik vienas pirmininkas Juozas Po-

likaitis... Kai jis atėjo su manimi pa-

sikalbėti (12/30/04), norėjau tą pokalbį

įrašyti j diktofoną. Paprieštaravo —

esą „visada būna įvairių interper-

tacijų“. Tai, neapsaugotas ir posė-

džio įrašas nuo interperacijų...

Džiaugiamės, kad Tarybos senbū-

viai dr. Petras Kisielis, Marija Remienė,

Vaclovas Momkus ir kun. Viktoras Rim-

šelis turi tvirtą nuomonę — „Biciulys-

tė“ reikalinga „Draugui“. „Biciulys-

tės“ redakcija sako — iki pasimatymo.

Sausio 18 d. gyvenimą pradeda

„Biciulystė-1“. Ačiū „Draugui“ už

skaitytojus, ačiū, kad skaitėte.

Ligija Tautkuvienė

Su Naujaisiais Metais!

Atkelta iš 2 psl.

Kaip visada, svečius gerai linksmino broliai Virgijūnus ir Eimantas Švabai. Jų atliekama muzika tinka ir vyresniems, ir jaunesniems. Pokylis baigėsi apie 2 val. nakties.

Gal linksmiausiai buvo Loretos Karskienės sumanytame Naujųjų sutikime. Išties, be puikaus „Kauko“ orkestro (Rimantas ir Jūratė Grabliauskai, Kęstutis Sidabras), grojusio visą vakarą, susirinkusiems svečiams buvo pasiūlyta ir įvairiaspalvė programa. Dainavo moterų trio: Loretą Karskienę, Jolantą Baniene ir Jūratę Grabliauskienę. Visuomenei jau pažįstamos, balsingos moterys, maloniai nutiekė visus. Programą vedė Jolanta Baniene, pačioje pradžioje supažindinusi su Gaidžio metams privalomo mis spalvomis...

Susirinkę per šešiasdešimt svečių j Downers Grove vieno kvartaliuko gyvenamųjų namų svečių salę, jautėmės jaukiai, beveik, kaip namuose. Ką reiškia neperdidelė kompanija, kurioje beveik visi vieni kitus pažįsta! Maistas puikus, aplinka — taip pat. Loretai talkino jos draugai, kurie bendromis jėgomis puošė salę (Laima Viršinskienė), rūpinosi stalais, apšvietimu — Artūras Viršinskas, Vytas Vilkauskas ir t.t. Nebuvo pamiršti ir vaikai — atvyko linksmas ir smagus Kalėdų-Naujųjų metų Se-nelis su Snieguoliu. Taip taip — Snieguoliu, nes šią rolę tiesiog neįtikėtinai šmaikščiai ir linksmi atliko jaunas vyrukas Darius Šerkšnas. Visi išsijudo ir šoko drauge. Ejo ratelius, darė vartelius... Vaikai, kad gautų dovanėlę, turėjo ką nors padaryti — ar eilėraštį padėklamuoti, ar dainele

padainuoti, ar pašokti. Čia ir išryškėjo, kad jų „repertuaras“ labai mažutis — tą patį eilėraščių sakė net keli vaikai. Buvo vaikų, kurie kalbėjo sunkokai lietuviškai... Tikimės, kad sugėdinti Senelio (jį išradingai vaidino Daiva Švabienė), kitais metais išgirsime ką nors tikrai gražaus lietuvių kalba.

Pakalbinome maistą gaminusią Loreta Vaitiekienę. Ji atvyko iš Kauno. Ten su drauge (Violeta) turėjo nuosavą kavinę Laisvės alėjoje. Draugės ir savo vardus sudėjusios, kavinę pavadino „Lovileta“ (ar čia nebus, kaip tame posakyje: „kad ir nežmoniškai, kad tik kitiškai“...) Sekėsi gerai. Bet vyras išvadino j Ameriką, svajonių šalį. — Ar patinka jai čia? — Kaip čia pasakius — lazda visada turi du galus. Juk čia nėra arti mamos, sesers. Du vaikai paaugliai (16 ir 18 metų) — Darius ir Tomas lanko gimnaziją. Vyras Zigmąs vairuoja krovininį sunkvežimį. Loreta gili-na anglų kalbos žinias kolegijoje ir svaioja čia atsidadyti kažką panašaus j Lietuvoje turėtą kavinę. „Nenoriu, kad ji būtų tokia, kaip čia jau veikiančios kitų lietuvių atidarytosios. Noriu, kad mano kavinėje porcijos būtų nedidelės, gražiai papuoštos, kad skonis būtų geras“. Norinti, kad toje kavinėje ir amerikiečiai ir lietuviai galėtų vaišintis skaniu ir jiems pa-tinkamu maistu. O, svarbiausia, kad ji virsianti tikrą europietišką kavą. Palinkime moteriai sėkmės ir, kad jos svajonės išsi-pildytų Naujuose metuose!

Gerų, prasmingų, sveikų Naujųjų metų, santarvės šeimuose, Jums, mielieji skaitytojai!

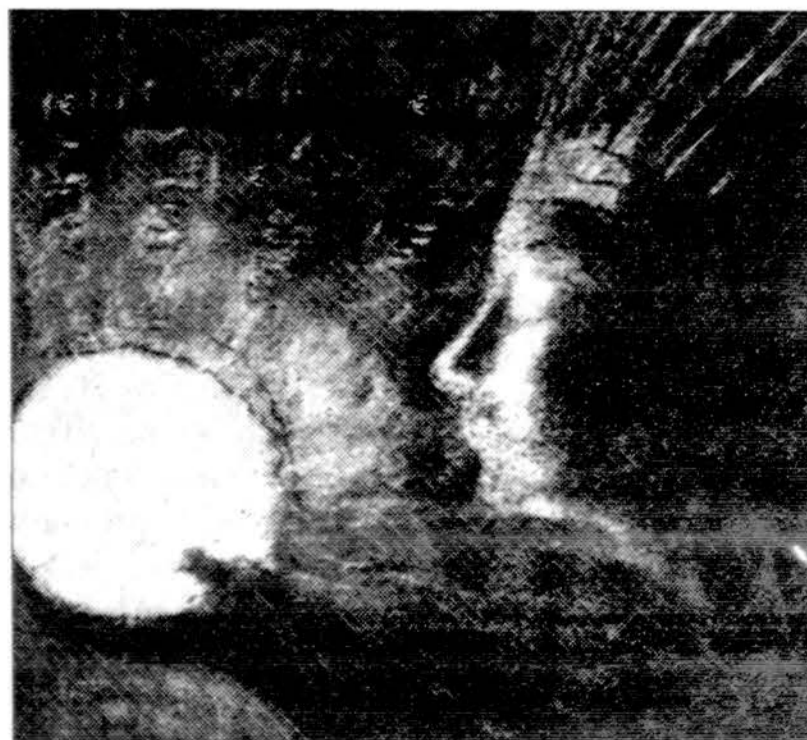
Dainuoja Loreta Karskienė (kaireje) ir Jolanta Baniene (Downers Grove).

Salomėja Kazlauskienė.

Edita Indriaitienė ir Gintautas Milančius.

M.K. Čiurlionis. Biciulystė.

